

CYKL | NOWE HORYZONTY KINA
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PONADPODSTAWOWA
PRZEDMIOT | JĘZYK POLSKI, GODZINA WYCHOWAWCZA

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Katarzyna Włodkowska

FILM | „ÁGA”

Bułgaria, Niemcy, Francja, 2018, 98 min

reżyseria: Milko Lazarow

scenariusz: Milko Lazarow, Simeon Ventsislavov.

zdjęcia: Kalojan Božilow

muzyka: Penka Kounewa

montaż: Weselka Kiriakowa

obsada: Michał Aprosimow, Feodosia Iwanowa, Galina Tichonowa, Siergiej Egorow

„Ágá”, jeden z najbardziej niezwykłych filmów Berlinale 2018, to pełna czułości oda do ginącego świata, powstała na przekór rzeczywistości, w której tylko dystans i emocjonalny chłód gwarantują przetrwanie.

Intymny, ale skrywający potężny ładunek emocji film jest opowieścią o losach Nanooka i Sedny, mieszkających samotnie w lodowej krainie gdzieś na północy Jakucji. Wieczorami, pod stertą futer, starzejąca się para opowiada sobie dawne mity, nieprzystające już do rzeczywistości, w której czyste niebo nad ich głowami przecinają samoloty, gdzie przetrzebiono zwierzęta. Nad szczęśliwą jesienią życia małżonków unosi się jednak bolesne wspomnienie tytułowej Ági - córki, która przed laty opuściła rodziców i odeszła do miasta. Co między nimi zaszło? Czy istnieje szansa na pojednanie rodziny?

TEMAT: MAGICZNA SZTUKA WSPÓLISTNIENIA – SLOW CINEMA I GŁOSY NATURY

Temat lekcji

Magiczna sztuka współlistnienia – slow cinema i głosy natury.

Czas trwania lekcji

90 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

- interpretuje dzieło filmowe w kontekście wskazanych zagadnień,
- określa symbole, motywy i środki filmowego obrazowania,
- doskonali umiejętność wnioskowania i wartościowania.

Powiązanie z podstawą programową

Podczas lekcji uczeń:

- kształtuje umiejętność rozpoznawania i wartościowania postaw budujących szacunek dla człowieka: wierność, odpowiedzialność, umiar,
- kształtuje umiejętność formułowania i uzasadniania sądów na temat dzieł literackich oraz innych tekstów kultury.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- heureka,
- dyskusja kierowana,
- praca grupowa,
- praca z materiałem audiowizualnym,
- praca indywidualna (karty pracy).

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film *Ága* (reż. Milko Lazarow),
- karty pracy,
- dostęp do Internetu.

Przygotowanie do lekcji

Lekcja powinna się odbyć po obejrzeniu filmu *Ága* w reżyserii Milko Lazarowa.

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Nauczyciel przedstawia temat lekcji, prosi uczniów o podzielenie się refleksjami po obejrzeniu filmu, a następnie o wyszukanie w Internecie informacji o położeniu geograficznym Jakucji, a także danych demograficznych dotyczących tej republiki.

- Nauczyciel pyta uczniów, jak rozumieją pojęcie *slow cinema*.

Przewidywane odpowiedzi

Slow cinema to nurt w kinie neomodernistycznym, przykład kina kontemplacyjnego, minimalistycznego, nastawionego na nastrój, skupienie, kino intymne, ascetyczne, pozbawione dynamicznych cięć montażowych, marginalizujące elementy dramaturgiczne; wyrasta ze sprzeciwu wobec dominujących trendów, w których dużą wagę przywiązuje się do dostarczania widzowi bodźców oraz angażującej narracji; dla slow cinema ważne są interpretacyjna swoboda, nienachalna zmysłowość i głęboka kontemplacja.

- Nauczyciel prosi uczniów, aby na podstawie filmu *Ága* wskazali elementy nurtu slow cinema.
- Nauczyciel zapisuje na tablicy słowo *życie*, następnie prosi uczniów, aby scharakteryzowali życie bohaterów filmu – Nanooka i Sedny.

Przewidywane odpowiedzi

- proste,
- surowe,
- symbiotycznie związane z naturą,
- samotne,
- skupione na codzienności i metafizyce,
- pełne tęsknoty za córką i doceniające rolę współmałżonka.

Realizacja tematu

- Nauczyciel rozdaje karty do pracy indywidualnej (Karta pracy nr 1), prosząc, aby uczniowie przyjrzeni się relacjom panującym między głównymi bohaterami i zapisali wnioski.
- Nauczyciel prosi, aby chętne osoby podzieliły się swoimi refleksjami na forum klasy.
- Nauczyciel pyta uczniów, jaką funkcję pełnią snute wieczorami przez bohaterów opowieści pełne magii i cudowności (są dowodem na wiarę bohaterów w istnienie świata duchowego, świadczą o ich wrażliwości, sposobie traktowania natury jako bytu fizycznego, ale również metafizycznego, który ma swój język i nim komunikuje się ze światem człowieka, np. poprzez symbole, zwierzęta – kruki, renifery; senne wizje Sedny są antycypacją, zapowiadają śmierć bohaterki, świadczą o pogodzeniu się z losem i cichej akceptacji śmierci).
- Nauczyciel prosi uczniów, aby opisali tytułową Ágę i określili: kim jest ta postać, skąd czerpiemy informacje na jej temat, jaki jest stosunek Nanooka i Sedny do bohaterki, co może symbolizować. Pytania pomocnicze nauczyciel zapisuje na tablicy.

Przewidywane odpowiedzi

Ága:

- jedyna córka głównych bohaterów,
  - opuściła rodziców w atmosferze konfliktu,
  - ojciec ma do niej żal o ucieczkę,
  - wspomnienie o córce przynosi cierpienie i niepokój o jej los,
  - rodzice tęsknią za Ágą, choć tej tęsknoty nie werbalizują,
  - o niezwykłym przywiązaniu do dziecka świadczy zdjęcie z dzieciństwa traktowane niczym rodzinny skarb,
  - Sedna pragnie pogodzić się z córką, uważa, że powinni wybaczyć córce,
  - od Cheny dowiadujemy się, że Ága pracuje w kopalni diamentów, oddalonej o wiele kilometrów od rodzinnej jurty,
  - przez większość filmu Ága funkcjonuje jako na wpół mityczne wspomnienie,
  - po śmierci Sedny Nanook wyrusza w wyczerpującą i niebezpieczną podróż, aby odnaleźć córkę i porzucić dawne żale w obliczu śmierci matki.
- Nauczyciel prosi, aby uczniowie zastanowili się, w jaki sposób zostały ukazane w filmie cywilizacja i natura. Rozdaje uczniom Karty pracy nr 2, wyznacza czas na wykonanie zadania.
  - Nauczyciel prosi uczniów, aby określili, w jaki sposób w filmie zostały przedstawione cywilizacja i natura.

Przewidywane odpowiedzi:

Natura: majestatyczna, piękna, surowa, groźna, nieprzystępna, pełna magii, funkcjonująca na mocy prastarych praw, budząca szacunek, zapewniająca byt.

Cywilizacja: przepełnione miasta, zakłady pracy, sklepy, maszyny degradujące naturę, skuter śnieżny pozostawiający czarne plamy paliwa na śniegu, zaburzony system wartości.

Podsumowanie tematu

Nauczyciel pyta uczniów, w jaki sposób utrata kontaktu z naturą wpływa na relacje międzyludzkie, jak odpowiedź na to pytanie jest definiowana w filmie.

Praca domowa

Obejrzyj film dokumentalny *Nanook z Północy* w reżyserii Roberta J. Flaherty'ego (film dostępny na: <https://archive.org/details/NanukZPolnocy1922Rez.RobertJ.Flaherty>).

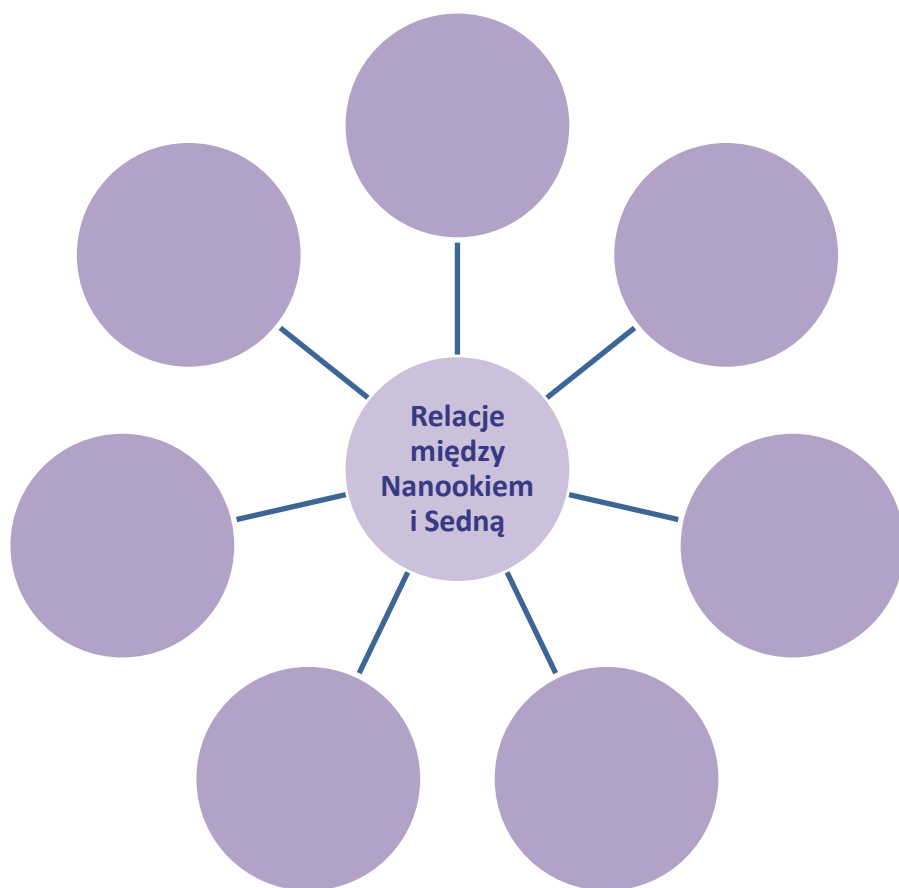
Zwróć uwagę na sposób przedstawienia rzeczywistości, w której funkcjonują Inuici, oraz związek problematyki z filmem Milko Lazarowa.

Dla chętnych:

Wyszukaj w Internecie informacje o ociepleniu klimatu i jego wpływie na przyrodę Jakucji.

Karta pracy nr 1

Scharakteryzuj relacje między Nanookiem i Sedną.

Karta pracy nr 2

W jaki sposób zostały ukazane w filmie cywilizacja i natura?

natura

cywilizacja